

Νύχτα, 25 Μάρτη του 1821, έφτασε στην Αθήνα, από την Ύδρα, μήνυμα να ετοιμάζονται για την επανάσταση. Ορίστηκε έδρα στρατοπέδου το Μενίδι, όπου, πέρα από τους ντόπιους, προσήλθαν και ο άνδρες από το Λιόπεσι και το Μαρούσι, καθώς και σχεδόν όλοι οι οπλαρχηγοί της Αττικής. Ο αρματολός Μελέτιος Βασιλείου ζήτησε την άδεια των τουρκικών αρχών να συγκεντρώσει οπλοφόρους για να ενισχύσει την άμυνα της Αθήνας, σε περίπτωση επίθεσης. Ήδη, κυκλοφορούσαν φήμες για «επεισόδια» στην Πελοπόννησο. Οι Τούρκοι πίστευαν ότι οι «τοπικές εξεγέρσεις» ήταν δάχτυλος του (πολιορκημένου στα Γιάννινα) Αλή πασά αλλά, καλού κακού, έδωσαν την άδεια. Με το ίδιο πρόσχημα, ο Ηλίας Μαυρομιχάλης είχε μπάσει 150 οπλοφόρους στην Καλαμάτα (έπεσε 23 Μάρτη) κι ο Αθανάσιος Διάκος μάζεψε 5.000 οπλισμένους και στρατοπέδευσε απέναντι στην Λιβαδειά (την πήρε 31 Μάρτη).

Οι φήμες οργίαζαν και οι Τούρκοι αναζήτησαν τον μητροπολίτη Διονύσιο. Έλειπε: Την 1η Απρίλη, μαζί με τους επισκόπους Σαλώνων Ησαΐα και Ταλαντίου Νεόφυτο, ευλογούσε τα όπλα του πορθητή της Λιβαδειάς, Αθανάσιου Διάκου. Οι Τούρκοι της Αθήνας εξαγριώθηκαν. Οι Αθηναίοι προσέφευγαν στα προξενεία των ξένων χωρών, ζητώντας προστασία. Κι όσοι πρόλαβαν, έφυγαν στη Σαλαμίνα. Ο όχλος ζητούσε τη σφαγή «όλων των χριστιανών της πόλης». Ο κατής (δικαστής) Χατζή Χαλίλ πρότεινε, αντί για τη σφαγή, να συλληφθούν όμηροι: Τρεις Αθηναίοι δημογέροντες (Προκόπης Μπενιζέλος, Άγγελος Γέροντας και Παλαιολόγος Μπενιζέλος) προσήλθαν εθελοντικά, ενώ οι Τούρκοι συνέλαβαν και άλλους εννέα. Όλοι τους κρατήθηκαν στο κάστρο της Ακρόπολης (στον εκεί μεσαιωνικό πύργο Κουλά).

Στις 14 Απρίλη, ο Βασιλείου κυρίευσε την Κηφισιά και χτύπησε τις εκεί εξοχικές κατοικίες των πλούσιων Τούρκων. Ο πασάς της Χαλκίδας, Ομέρ μπέης, έστειλε σώμα τριακοσίων ανδρών να ενισχύσει την φρουρά της Αθήνας. Ο Βασιλείου τους περίμενε στον Κάλαμο. Η μάχη έγινε στις 18 Απρίλη και ήταν η πρώτη σύγκρουση μέσα στην Αττική. Οι Τούρκοι νικήθηκαν εύκολα και, πια, «ο κύβος είχε ριχτεί».

(τελευταία επεξεργασία, 24 Μαρτίου 2021)

